



Teaching Guide

| Identifying Data | | | | 2016/17 |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|------------------------------------------------------------------------------|---------|
| Subject (*) | Pobreza e desigualdade: debates, medicións e identificación de grupos en risco de exclusión | Code | 615525005 | |
| Study programme | Mestrado Universitario en Políticas Sociais e Intervención Sociocomunitaria | | | |
| Descriptors | | | | |
| Cycle | Period | Year | Type | Credits |
| Official Master's Degree | 1st four-month period | First | Obligatoria | 6 |
| Language | Galician | | | |
| Teaching method | Face-to-face | | | |
| Prerequisites | | | | |
| Department | Análise Económica e Administración de Empresas | | | |
| Coordinador | | E-mail | | |
| Lecturers | Barreiro Gen, María Novo Corti, Maria Isabel Varela Candamio, Laura | E-mail | maria.gen@udc.es isabel.novo.corti@udc.es laura.varela.candamio@udc.es | |
| Web | | | | |
| General description | The subject aims that students acquire the knowledge to enable them to do a properly analysis and measurement of poverty, as well as identification of groups at risk of exclusion. Transversally, reference will be made throughout the entire contents of the asignatua, to particularidades of different groups at risk of poverty and/or exclusion. The mastery of the subject will help Identifying possible Risks, THUS helping the professional performance in the field of public policies and of Those actions related to social exclusion. | | | |

Study programme competences / results

| Code | Study programme competences / results |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| A1 | CE1 - Determinar as dimensións e categorías axeitadas para o diagnóstico e a análise científica das situacións de exclusión social. |
| A2 | CE2 - Interpretar os feitos e as políticas sociais desde os distintos paradigmas teóricos vixentes na análise da exclusión. |
| A3 | CE3 - Diseñar e desenvolver procesos de observación e documentación para o estudo das políticas e os sistemas de benestar social. |
| A4 | CE4 - Recompilar e interpretar a información suficiente para chegar a diagnósticos fiables sobre os riscos de exclusión e os factores de vulnerabilidade social. |
| A5 | CE5 - Interpretar as situacións e os procesos de marxinação social e económica de colectivos desde unha perspectiva histórica e macroestrutural. |
| A6 | CE6 - Avaliar a capacidade e eficacia das medidas de intervención para corrixir ou previr situacións e procesos de exclusión social. |
| A7 | CE7 - Identificar e valorar a posibilidade de intervención e prevención en procesos de conflictividade social. |
| A8 | CE8 - Identificar procesos e factores de cohesión social, e deseñar medidas para a súa potenciación. |
| A17 | CEG3 - Aplicar a perspectiva de xénero como enfoque epistemolóxico e metodoloxía de investigación e de intervención sobre a realidade social. |
| B1 | CB1 - Demostrar coñecementos avanzados, de carácter multidisciplinar, para a investigación e o exercicio profesional no ámbito da exclusión social. |
| B2 | CB2 - Aplicar e integrar os coñecementos a contornos e problemas emerxentes e indefinidos, na práctica investigadora e profesional. |
| B3 | CB3 - Seleccionar o marco científico adecuado para avaliar as evidencias dispoñibles e postular hipóteses razoadas sobre a avaliación previsible dos feitos sociais estudados. |
| B4 | CB4 - Identificar os dilemas éticos e a responsabilidade social tras os retos formulados na práctica profesional e investigadora. |
| B5 | CB5 - Comunicar con claridade os coñecementos e problemas científicos sobre os que se traballa tanto a un público non experto como de especialistas. |
| B7 | CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo. |



| | |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| B8 | CB8 - Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos. |
| B9 | CB9 - Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades. |
| B10 | CB10 - Que os estudantes manexen as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo. |
| B11 | CB11 - Participar en proxectos de investigación e colaboracións científicas no ámbito da exclusión social, en contextos interdisciplinares e de transferencia de coñecementos. |
| B13 | CX1 - Comprender e integrar coñecementos complexos para traducilos en propostas de investigación e programas de intervención en contextos sociais problemáticos. |
| B14 | CX2 - Realizar unha análise crítica da realidade social e do desenvolvemento profesional vinculada aos feitos sociais sobre os que se traballa. |
| B15 | CX3 - Diseñar, aplicar e avaliar proxectos de investigación en ciencias sociais relacionados cos procesos e as situacións de exclusión social. |
| B16 | CX4 - Dirixir e coordinar equipos de investigación e profesionais de carácter multidisciplinar que traballen nos principais ámbitos da exclusión social. |
| B17 | CX5 - Elaborar e defender informes, proxectos e memorias no campo das ciencias sociais. |
| B18 | CX6 - Valorar a adecuación das distintas ferramentas teóricas, metodolóxicas e técnicas ás preguntas e os obxectivos específicos formulados sobre a realidade social e as políticas sociais. |
| B20 | CX8 - Aplicar a perspectiva comparada na comprensión das problemáticas sociais e das respostas e solucións políticas. |
| B21 | CX9 - Aplicar unha perspectiva interdisciplinar na análise e a valoración de problemáticas de exclusión e políticas sociais de inclusión e cohesión. |
| C1 | CT1 - Reflexionar, chegar a conclusións e propoñer solucións a través do traballo en equipo. |
| C2 | CT2 ? Desenvolver a actividade profesional con comodidade en contextos internacionais e de diversidade cultural. |
| C3 | CT3 - Asumir o reto da interdisciplinidade no desenvolvemento do traballo investigador e profesional. |
| C4 | CT4 - Comprometerse cun exercicio profesional e unha perspectiva investigadora que incorporen a dimensión participativa. |
| C5 | CT5 - Aplicar un razoamento crítico na reflexión teórica e no desenvolvemento práctico do traballo profesional e investigador. |
| C6 | CT6 - Expresarse correctamente, de forma oral e escrita, nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma de Galicia. |
| C7 | CT7 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e a comunicación necesarias para o exercicio profesional e para a aprendizaxe continuada e autónoma. |

| Learning outcomes | | |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|------------|
| Learning outcomes | Study programme competences / results | |
| Os obxectivos do curso consisten na adquisición por parte do alumnado de: | | |
| 1. Identificar os procesos sociais que poden provocar situacións de desigualdade, pobreza, vulnerabilidade ou risco de exclusión social, así como identificar grupos en risco de pobreza. | BC1 BC2 BC3 | CC1 CC4 |
| 2. Competencias xenéricas para desenvolver unha mirada crítica e creativa ao analizar a problemática da pobreza: Crítica, no sentido de pór en cuestionamento os principios organizadores do coñecemento e Creativa, ao considerar as implicacións sociais e políticas que os discursos levan, recoñecendo situacións de desigualdade nos países desenvolvidos, explicar a súa natureza e a influencia do contorno económico. | BC7 BC8 BC10 BC11 BC14 BC15 BC20 BC21 | CC1 CC4 |



| | | | |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------|
| 3. Competencias específicas en coñecementos que permitan identificar factores clave no fenómeno da pobreza e da exclusión, así como os principais grupos que se atopan nesta situación, como é o caso da pobreza e cómo afecta á desigualdade de xénero, incrementando a súa perspectiva social. | AC1 AC3 AC4 AC5 AC7 AC17 | BC4 | CC1 CC2 CC3 |
| 4. Competencias relacionadas coa análise das políticas sociais existentes, a comparación entre elas, a discusión e a elaboración de informes. | AC2 AC6 AC8 | BC5 BC9 BC13 BC16 BC17 BC18 | CC5 CC6 CC7 |
| 5. Competencias relacionadas co uso e a análise de bases de datos e recursos on-line, así como o cálculo de indicadores: Utilización de métodos e técnicas de investigación aplicadas á desigualdade, pobreza e exclusión. | AC3 | BC10 BC11 BC18 | CC7 |

| Contents | |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Topic | Sub-topic |
| BLOCK I: Poverty, exclusion and inequality. BLOCK II: Analysis of poverty, exclusion and inequality. BLOCK III: Applied Research | BLOCK I: Poverty, exclusion and inequality. I.1 Theoretical Approach BLOCK II: Analysis of poverty, exclusion and inequality. II. Indicators and measures BLOCK III: Applied Research: identification of the groups at risk of exclusion. III.1 Reporting and contextualizing the poverty and exclusion situations III.2 An Introduction to Applied Research |

| Planning | | | | |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------------|-------------|
| Methodologies / tests | Competencies / Results | Teaching hours (in-person & virtual) | Student?s personal work hours | Total hours |
| Workshop | B10 B11 C1 | 10 | 0 | 10 |
| Mixed objective/subjective test | A1 A2 A5 A6 A7 A8 A17 B1 B2 B3 B4 B5 B7 B9 B13 B14 B17 B20 B21 C5 C6 C7 | 8 | 8 | 16 |
| Guest lecture / keynote speech | A1 A2 A3 B4 B16 B18 | 25 | 50 | 75 |
| Supervised projects | A3 A4 B8 B15 C2 C3 C4 | 15 | 30 | 45 |
| Personalized attention | | 4 | 0 | 4 |

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

| Methodologies | |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Methodologies | Description |
| Workshop | Throughout the course workshops or conferences guests / participants will be organized, with people directly involved in projects or experiences that provide empirical knowledge about the content of the subject. |
| Mixed objective/subjective test | The mixed test corresponds to the final exam. |



| | |
|--------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Guest lecture / keynote speech | Students are subject to attendance control to keynote sessions. During these presencial sessions, the scheduled items will actively be working and will integrate teaching and targeted exposure debates and other practical activities. The order of the meetings may undergo some changes depending on the assistance of invited / as case studies to address specific experiences or lecturers. |
| Supervised projects | The subject will be assessed through a key questions which will be integrated into the global mentored work for the evaluation of the module. The questions will focus on the literature, experiences and everything discussed in the lecture (or online), the personal type of works will be the same for attendees at lectures than for those non-attendees (on-line), regarding evaluation criteria, access to information and questions . To ensure the identity of the student body at a distance, each / a of these / in the evaluation process as will visually presented, accompanied by an official identity card. |

Personalized attention

| Methodologies | Description |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Supervised projects | Teachers in charge of this course will have some hours to mentoring the students' work, and they will be evaluated for the result of that work. These tutorials are also conducted with students online, through the mainstream media for keeping contact between teachers and students. At the beginning of the course, a specific tutorial timetable compatible with their dedication will be set for students with part-time position (recognized) and dispenses assistance. |

Assessment

| Methodologies | Competencies / Results | Description | Qualification |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Supervised projects | A3 A4 B8 B15 C2 C3 C4 | O alumnado poderá ser avaliado a través dun traballo global para o módulo. Para o devandito traballo estableceranse uns exercicios concretos sobre a temática específica da materia. | 40 |
| Mixed objective/subjective test | A1 A2 A5 A6 A7 A8 A17 B1 B2 B3 B4 B5 B7 B9 B13 B14 B17 B20 B21 C5 C6 C7 | O exame incluírá cuestións teóricas e/ou prácticas e se realizará durante os períodos oficiais de xaneiro e xullo. Estas probas poden ser realizadas de forma presencial ou on-line. | 60 |

Assessment comments

| |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|
| The criteria and evaluation activities will be the same in the first and the second chance. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|

Sources of information

| |
|--|
| |
|--|



| | |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Basic</p> | <p>Atkinson, A. B. (1998). Social exclusion, poverty and unemployment. In J. Hills (Ed.), Exclusion, employment and opportunity (pp. 1-20) London School of Economics and Political Science: Centre for Analysis of Social Exclusion (CASE). Atkinson, R., & Davoudi, S. (2000). The concept of social exclusion in the european union: Context, development and possibilities. Journal of Common Market Studies, 38(3) doi:10.1111/1468-5965.00229 Ayala, L. (2006). La monitorización de la desigualdad y la exclusión social: hacia un sistema integrado de indicadores, en Vidal Fernández, F. (dir.), V Informe FUHEM de políticas sociales: La exclusión social y el estado del bienestar en España, Madrid: FUHEM, 43-59. Disponible en: http://www.fuhem.es/media/ecosocial/file/Cohesi%C3%B3n%20Social/Desigualdad,%20pobreza%20y%20exclusi%C3%B3n/AYALA%20CA%C3%91%C3%93N,%20Luis,%20La%20monitarizaci%C3%B3n%20de%20la%20desigualdad.pdf Cortina A., Pereira G. (2009). Pobreza y libertad: erradicar la pobreza desde el enfoque de las capacidades de Amartya Sen. Madrid: Tecnos. Fundación FOESSA (2014). Una mirada de género a la exclusión social. Fundación FOESSA. Disponible en: http://www.foessa2014.es/informe/uploaded/documentos_trabajo/15102014151359_2687.pdf Fundación FOESSA (2015). Análisis y Perspectivas 2016: Expulsión Social y Recuperación Económica. Fundación FOESSA. Disponible en: http://www.foessa.es/publicaciones_compra.aspx?Id=5279&Idioma=1&Diocesis=42 Instituto Nacional de Estadística (2006). La pobreza y su medición. Presentación de diversos métodos de obtención de medidas de pobreza. Instituto Nacional de Estadística. Disponible en: file:///F:/Docencia/Pobreza%20y%20exclusi%C3%B3n%20social/Gu%C3%ADa%20Carlos%20III/INE_pobreza.pdf Piketty, T., & Saez, E. (2014). Inequality in the long run. Science, 344(6186), 838-843. doi:10.1126/science.1251936 Stiglitz J. E., Sen A. y Fitoussi J. P. (2009). El informe de la comisión sobre la medición de las actividades económicas y el progreso social. Institut national de la statistique et des études économiques. Disponible en: http://www.ambafrance-es.org/Informe-de-la-Comision-Stiglitz Subirats, Joan. (dir.) (2004) Pobreza y exclusión social, un análisis de la realidad española y europea, Colección de Estudios Sociales, 16, Fundación La Caixa. Disponible en: http://www.didacqueralt.com/pobreza-sp.pdf</p> |
| <p>Complementary</p> | |

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Fontes de información e técnicas estatísticas para a análise das políticas sociais/615525007

Subjects that continue the syllabus

Other comments

É aconsellable tener coñecementos básicos de socioloxía, economía e dereito. En particular, convén coñecer o papel dos organismos transnacionais (Banco Mundial, Naciones Unidas, Unión Europea). Así mesmo, son necesarios coñecementos básicos de estatística aplicada para a correcta interpretación, cálculo e manexo das bases de datos e indicadores. Recoméndase tener un nivel medio-alto de inglés para o adecuado acceso ás fontes de información. Igualmente, precísase un adecuado nivel de uso das TICs.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.